

خلاصه کتاب

فرهنگ قوه

مغایم بنیادین فرهنگ اسلامی

دکتر حسن بشیر

فهرست مطالب

۷	مقدمه.....
۹	فصل اول: معناشناسی، تحولات گفتمانی و تبیین ارتباطی وقف ..
۱۷	فصل دوم: وقف به مثابه رسانه.....
۲۷	فصل سوم: جایگاه وقف در فرهنگ اسلامی.....
۴۷	فصل چهارم: کارکردهای حقوقی اقتصادی و اجتماعی وقف
۶۱	فصل پنجم: کارکردهای فرهنگی و ارتباطی وقف.....
۸۱	فصل ششم: کارکردهای آموزشی، علمی و هنری وقف
۸۹	فصل هفتم: وقف و واقفان؛ مطالعات موردى
۹۵	فصل هشتم: آسیب‌شناسی وقف.....

مقدمه

وقف، یک احسان ماندگار، یک صدقه جاریه و یک خیر مستمر است. تاریخ انسان، همیشه همراه با خدمت به دیگران، مساعدت به انسان‌ها، و خیررسانی به همنوعان بوده است. همه ادیان الهی، بر این سنت‌های حسنی تأکید فراوان داشته‌اند. اسلام، با تأکید بر احسان، ایثار، صدقه، خیر، باقیاتِ صالحات و بالآخره وقف، تلاش کرده است که انسان را به‌سوی خدمت فراتر به انسان‌ها رهنمون سازد.

تاریخ اسلام مشحون از موقوفات فراوانی است که عاملی اساسی برای تمدن اسلامی بوده است. در حقیقت، تمدن اسلامی در اعصار گذشته به شدت مرهون وقف بوده است. وقف مساجد، حسینیه‌ها، نظامیه‌ها، مدارس، دانشگاه‌ها، درمانگاه‌ها، بیمارستان‌ها، باغ‌ها، قنات‌ها و بسیاری از اماکن و موارد مختلف تنها نمونه‌هایی از وقف در جوامع اسلامی است.